

**Eiropas Savienības fondu
2021.-2027.gada plānošanas perioda
Uzraudzības komitejas sēdes
P R O T O K O L S
Nr. 2025/5.2-3/16/4**

Elektronikas un datorzinātņu institūtā, Dzērbenes ielā 14, Rīgā

2024. gada 5. decembrī
Sēdes vadītājs: Armands Eberhards

Sēdes sākums plkst. 10.00

Lietotie saīsinājumi:

AK	Eiropas Savienības fondu apakškomiteja(s)
CFLA	Centrālā finanšu un līguma aģentūra
DP	Darbības programma (Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021.–2027. gadam)
EDI	Elektronikas un datorzinātņu institūts
EK	Eiropas Komisija
EM	Ekonomikas ministrija
ES	Eiropas Savienība
ES fondi	Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), Eiropas Sociālais fonds (ESF) Plus, Kohēzijas fonds, Taisnīgas pārkārtošanās fonds
FM	Finanšu ministrija
HP	Horizontālie principi
IKNL	Likums “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” ¹
IKT	informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
JASPERS	Tehniskās palīdzības partnerība starp Eiropas Komisiju (DG REGIO), Eiropas Investīciju banku un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banku (Joint Assistance to Support Projects in European Regions)
KEM	Klimata un enerģētikas ministrija
KM	Kultūras ministrija
KNAB	Korupcijas apkarošanas un novēršanas birojs
LB	Latvijas Banka
LM	Labklājības ministrija
LMVADDK	Latvijas Mazo, vidējo un amatniecības darba devēju konfederācija
LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
MK	Ministru kabinets
NVO	Nevalstiskā organizācijas, biedrības un nodibinājumi
NVOMK	Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padome
RI	ES fondu revīzijas iestāde
SM	Satiksmes ministrija
TM	Tieslietu ministrija
UK	Eiropas Savienības fondu uzraudzības komiteja
VARAM	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
VI	Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadošā iestāde
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VKanc	Valsts kanceleja

¹ Likums “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” – <https://likumi.lv/doc.php?id=61913>

Sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana

A. Eberhards (VI) atklāj UK sēdi.

Informē, ka sanāksmē tiks veikts audio ieraksts ar mērķi sagatavot protokolu. Plānots izskatīt informatīvus jautājumus par 2021.–2027. gada plānošanas perioda ES fondu programmas (turpmāk – programma) ieviešanas aktualitātēm, izaicinājumiem, tālākiem risinājumiem, lai investīcijas tiktu ātrāk ieviestas. Aicina UK dalībniekus aktīvi uzdot interesējošus jautājumus, jo diskusijas kopumā palīdz saņemt atgriezenisko saiti un saprast, kā labāk un efektīvāk šo daudzu miljardu investīciju programmu varam veiksmīgāk virzīt tai paredzēto mērķu sasniegšanai.

Skatoties kopumā, ES fondu tāpat kā Atveseļošanas noturības mehānisma (turpmāk – Atveseļošanas fonds) finansējums un arī citi instrumenti dod ļoti būtisku piesešumu ekonomikas atveseļošanai (~desmitā daļa no valsts budžeta), ņemot vērā ekonomikas kopējās tendences un īpaši ārējo ģeopolitisko izaicinājumu apstākļos. Jāizmanto visi iespējamie līdzekļi, lai izpildītu Nacionālajā attīstības plānā dotos uzdevumus, tādēļ jāturpina strādāt pie programmas pilnveides un attīstības.

Sēdes norises vietas EDI pārstāve **I. Rubika (EDI)** sniedz viesmīlības uzrunu. Pauž gandarījumu par to, ka EDI var uzņemt ciemiņus. Dalās ar informāciju, ka EDI pārsvarā strādā ar *Horizon Europe* projektiem. Lai EDI varētu tos īstenot un piesaistīt partnerus, izsaka pateicību par ES struktūrfondu finansiālu atbalstu attiecīgas infrastruktūras iegādei, piemēram, augstas izšķirtspējas datu centrs, dažādi roboti un pašbraucošais auto, kas palīdz tālāk startēt augstas kvalitātes projektos.

A. von Busch (EK - DG REGIO): Ņemot vērā EK jauno politisko vadību, svarīgi ņemt vērā EK priekšlikumus par finanšu ietvaru, lai veiksmīgi īstenotu politiku nākotnē. Ņemot vērā ģeopolitisko situāciju, liela uzmanība tiek vērsta uz ES robežvalstīm, piemēram, pierobežas reģionu Latgali. EK kopā ar Pasaules banku vada projektu, lai saprastu, kā varētu izmantot ES fondus šajā reģionā, stiprinātu pierobežas reģionu noturību, ņemot vērā tuvumu Krievijai un Baltkrievijai.

D. Woehl (EK - DG EMPL): visā ES šobrīd vienlīdz svarīgas arī nodarbinātības un sociālās problēmas. Krievijas agresijas Ukrainā rezultātā EK saskata Latvijā negatīvu ietekmi uz nodarbinātību, kā arī citas sociālās problēmas, ar kurām steidzami ir jāstrādā. EK koncentrē savu uzmanību uz reģioniem, kas robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju. Šobrīd paralēli tiek īstenoti dažādi fondi, kas vienlaicīgi rada arī dažādus izaicinājumus ES fondu ieviešanā, kā arī ir jāpaātrina ES fondu apguve. Jādara viss, lai izmantotu fondu sniegtās investīcijas.

A. Eberhards (VI) informē, ka ir formāls kvorums. Aicina turpināt UK sēdi ar piedāvāto darba kārtību, ja UK locekļi neiebilst.

1. ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda ieviešanas aktualitātes, t. sk. informācija par vidusposma novērtējumu

E. Šadris (VI) prezentē programmas ieviešanas aktualitātes, t. sk. par ikgadējiem budžeta izdevumiem, apstiprinātajiem MK noteikumiem, Kohēzijas politikas programmas grozījumiem, pārdalēm, reģionālo dimensiju, vidusposma novērtējumu, izvērtēšanas jautājumiem, kā arī izaicinājumiem un risinājumiem.

D. Burkāne (CFLA) informē par CFLA darba aktualitātēm, t.sk. par “konsultē vispirms” un klientorientētu pieeju, digitalizāciju, jaunu pieeju risku procesos.

Ā. Ādleris (NVOMK): NVO augtu vērtē Atveseļošanas fondā iekļauto atbalstu NVO, kas ne tikai rada iespējas NVO, bet arī spējas iesaistīties fondu plānošanā un arī uzraudzībā. NVO vēlētos tādu iespēju turpinājumu. Par programmas grozījumiem NVO ir ļoti svarīgi, ka par to notiek konsultācijas AK.

B. Brusbārde (LB) interesējas par VI prezentācijā minēto būvniecības iepirkuma informāciju un par to operatīvo monitoringu, t.sk., vai tas ietver valsts vai arī pašvaldību iepirkumus.

E. Šadris (VI): AK formāts partneru iesaistei tiks saglabāts arī turpmāk, t.sk. attiecībā uz programmas grozījumiem. Par LB jautājumu – prezentācijā minēto būvniecības iepirkuma informāciju EM gatavo un iesniedz MK reizi gadā. Ja nepieciešama plašāka informācija, EM varētu precīzāk atbildēt.

D. Rancāne (VI): valdības uzdevumā reizi gadā EM ziņo valdībai būvniecības nozares informāciju, kas ir publiski pieejama, kura ietver arī pašvaldību finansējumu, tāpat arī analīzi un secinājumus, ieteikumus un priekšlikumus.

D. Woehl (EK - DG EMPL): svarīgi skatīties uz ieviešanas ātrumu, līdz ar to nepieciešama cieša uzraudzība un daudzās lietās ir jāpanāk kompromiss. Kā arī, ņemot vērā sociālo situāciju, EK ir žēl, ka ESF+ materiālās nenodrošinātības programmai trūkst finansējums, kā rezultātā personas ar zemiem ienākumiem vairs nesaņems šo atbalstu, taču ir labi, ka paku izdales biežums netiks mainīts.

A. Eberhards (VI) uzsver, ka būtiskākais ir paātrināt programmas ieviešanu, tādējādi dodot pozitīvu efektu Latvijas ekonomikai un sabiedrības attīstībai. Ja UK dalībniekiem ir kādi praktiski ieteikumi, aicina sniegt priekšlikumus.

2. Revīzijas pieejas specifika ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas periodā

N. Lasmane (RI) prezentē revīzijas darba galvenās prioritātes, t.sk. par vienkāršošanu, HP ieviešanu un vadlīnijām.

H. Danusēvičs (LMVADDK) aicina iespējami vienkāršot projektu pieteikumu iesniegšanu, jo saskaramies ar pārlietu lielu birokrātiju. Sniedz piemēru par vienkāršotajiem digitalizācijas grantiem, kas ir atbalsts mazajiem un vidējiem uzņēmumiem digitalizācijai – šī procedūra ir izveidota pārāk sarežģīta uzņēmējam.

Ā. Ādleris (NVOMK) jautā, vai ir kāds laika rāmis ministrijām HP vadlīniju izstrādei.

H. Beitelis (VKanc) aicina visus, kas iesaistīti vienkāršoto izmaksu metodiku izstrādē piemērot soļus, lai ātrāk nonāktu pie gala rezultāta, jo šī brīža process ir pārlietu ilgs, vairāk par gadu, kas nav samērīgi.

S. Šķiltere (LPS) jautā, vai plānots vērtēt, cik pamatoti valsts pārvalde ES fondu projektos iepērk dažāda veida pētījumus, t. sk. ekspertīzes, kas pēc būtības ir valsts pārvaldes tiešais pienākums. Ja tos veiktu pati valsts pārvalde, tad šo pētījumu veikšanā rastā kompetence paliktu pašā valsts pārvaldē.

R. Bremšmits (EM) atbildot uz LMVADDDK jautājumu, skaidro, ka tiek veiktas vairākas izmaiņas automatizācijai digitalizācijas procesos, kā arī tiek turpinātas diskusijas nozarē, lai rastu labāko risinājumu.

A. Eberhards (VI) aicina atgriezties pie jautājuma par HP vadlīniju izstrādes rāmi, uzklusot nozaru ministriju attiecīgās prezentācijas. Aicina CFLA sniegt viedokli, kā redz tālākas pilnveides iespējas informācijas aprītē un saziņā, kā arī sniegt kādu labās prakses piemēra salīdzinājumu ar Lauku atbalsta dienestu, par ko š. g. jūlijā UK sekretariāts bija saņēmis jautājumu no LMVADDDK H. Danuseviča.

D. Burkāne (CFLA): CFLA strādā ne tikai ar fiziskām personām. Piemēram, lielākais atlasu apjoms ir tieši ierobežotās projektu iesniegumu atlases, kur šī saziņa ar projektu īstenotājiem ir konkrēti mērķēta, uzaicinājumi un komunikācija notiek tieši ar projektu īstenotājiem. Pārējās aktivitātēs izmanto līdzšinējos kanālus – informāciju ES fondu mājaslapā (www.esfondi.lv). Aicina visus interesentus pieteikties uz jaunumu saņemšanu, lai vienmēr operatīvi būtu pieejama aktuālākā informācija par plānotajām un izsludinātajām atlasēm.

N. Lasmane (RI): par HP vadlīnijām papildina, ka nav tā, ka to nav nemaz, jo, piemēram, TM un LM vadlīnijas jau ir apstiprinātas, tomēr atbildība būtu jāuzņemas pašam īstenotājam. Skaidro, ka VKanc “sāpe ir zināma un tiks ārstēta”. Atbildot uz LPS jautājumu, skaidro, ka lietderības aspektu vērtē Valsts kontrole, savukārt RI kompetence ir saistīta ar ES fondu projektu likumību, atbilstību, kontroles efektivitāti.

3. Īstenošanā esošo stratēģiskas nozīmes darbību ieviešana, t.sk. publicitātes pasākumi

S.Sergejeva (VARAM) prezentē 2.2.3.6. pasākuma “Gaisa piesārņojumu mazinošu pasākumu īstenošana, uzlabojot mājsaimniecību siltumapgādes sistēmas” stratēģiskās darbības īstenošanas progresu, t. sk. pasākuma mērķi, piešķirto finansējumu, rādītāju izpildi, reģionālo griezumā un publicitātes pasākumus.

A. Tomšone (VM) prezentē 4.1.2.5. pasākuma “Piesaistīt un noturēt ārstniecības personas darbam valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sektorā, īpaši stacionāros” stratēģisko aktualitāti, mērķi, atbalstāmās darbības, rezultātu, atbalstāmās iestādes, atbalsta saņemšanas nosacījumus un publicitātes pasākumus.

I. Ķirse (LM) prezentē stratēģiskas nozīmes darbību ieviešanu un publicitātes pasākumus labklājības nozares ES fondu investīcijās, t.sk., par 4.3.3.3. pasākuma “Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai”, 4.3.5.1. pasākuma “Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana”, 4.4.1.1. pasākuma “Atbalsts jaunām pieejām sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanā” ieviešanu un publicitāti.

S. Šķiltere (LPS) jautā, ko LM un FM plāno darīt attiecībā uz sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu projektu finansējumu pēc ES fondu finansējuma beigšanās. Tie ir ļoti dārgi pasākumi un pašvaldības nevar atļauties tos turpināt finansēt tik lielā mērā, tādēļ vajadzētu piesaistīt valsts budžeta atbalstu.

I. Ķirse (LM) skaidro, ka šis nav UK sēdes jautājums, diskusijas par valsts budžeta finansējumu sociālajiem pakalpojumiem turpinās. LM ES fondu programmu ietvaros mēģina rast visdažādākos risinājumus un nākt pretī pašvaldībām.

A. Eberhards (VI) papildina, ka visi apzināmie valsts budžeta sagatavošanas procesi, kur cita starpā notiek sarunas arī ar LPS. Ir jāapzinās kopējā publiskā resursa ierobežotās iespējas un attiecīgi prioritizāciju vienai, otrai un trešai jomai. Saeima arī izdara labāko iespējamo izvēli

starp dažādiem, dažkārt savstarpēji izslēdzošiem aspektiem. Nepieciešams kritiski vērtēt ilgtspēju potenciālajiem pakalpojumiem vai potenciālām aktivitātēm. Valsts budžeta resursu piešķiršana vienā vai otrā veidā ir skaidrs likumdevēja noteikts process. Viennozīmīgi, ka šis ir svarīgs aspekts, lai fiksētu kā UK pārstāvjiem aktuālu jautājumu, taču risinājums noteikti ir ārpus šīm telpām. Pie šī jautājuma atgriezīsimies, domājot par nākotnes aktivitātēm un lemjot par resursu piešķiršanu, tai skaitā pašvaldību vai jebkuru citu saņēmēju kontekstā, gan arī, protams, vērtējot, kā un cik lielā mērā šīs aktivitātes ir realizētas.

S. Šķiltere (LPS) vērš uzmanību, ka, ja valsts pārvalde izstrādā IT projektus, tad arī līdzekļi to uzturēšanai tiek obligāti iekļauti valsts budžetā, tātad a priori, ka tie tiks piešķirti. Tādēļ aicina šādu pašu pieeju arī attiecībā uz pašvaldībām attiecībā uz šiem sociāli mazaizsargātajiem iedzīvotājiem. Ja milzīgi līdzekļi ir iztērēti sabiedrībā balstīto pakalpojumu sniegšanai, tad aicina paredzēt pašvaldībām šos līdzekļus arī turpmāk. Liels jautājums, kur mēs šos fondu līdzekļus, gan arī valsts budžeta līdzekļus tērējam, ja mēs šādām lietām valsts budžetā nespējam iekļaut finansējumu.

A. Eberhards (VI) pateicas par ieteikumu. Aicina nozaru ministrijas, strādājot pie tālākām fondu investīcijām, anotācijā paredzēt plānoto ietekmi uz nākamajiem valsts budžeta procesiem, lai valdībai, lemjot par investīcijām, būtu skaidrāka, simetriskāka informācija par ietekmi, līdzīgi kā tas ir IT projektos, kur šī ietekme tiek jau fiksēta un plānota. Atgādina, ka automātiski valsts budžetā resursus īsti nepiešķir, jo ir deputātu skaidra vēlme un norādes par to, ka ir regulāri jāpārskata, t. sk. bāzes izdevumi. Līdz ar to šī ir budžeta procesa sastāvdaļa un attiecīgi, pieņemot lēmumu par investīcijām, ir jāņem vērā arī atbilstoša informācija par to, kāda ir nākotnes finanšu ietekme.

L. Krūmiņa (KM) prezentē stratēģiski svarīgu projektu īstenošanu 5.1.1.5. pasākuma “Unikāla Eiropas mēroga kultūras mantojuma atjaunošana, lai veicinātu to piekļūstamību, attīstot kultūras pakalpojumus” ietvaros, t. sk. seminārus, domnīcas, publicitāti.

G. Arāja (IZM) prezentē investīcijas kvalificēta darbaspēka nodrošināšanai un kompetenču attīstībai 2024.–2029. gadā, t. sk. Eiropas Sociālā fonda Plus projekta Nr. 4.2.4.2/1/24/I/001 “Atbalsts pieaugušo individuālajās vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai” mērķi, mērķa grupu, prioritāti, laika grafiku, stratēģiskās komunikācijas uzdevumus, 2024./2025. gadā plānotos sabiedrības informēšanas un publicitātes pasākumus.

4. Horizontālā principa “Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana” pārkāpumi

S. Vīgante (TM) sniedz prezentāciju par HP “Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana”, t. sk. par biežāk pieļautajām kļūdām, izstrādājot MK noteikumus, un par projektu iesniegumos konstatētajām kļūdām. Īpaši uzsver, ka katra projekta MK noteikumus, kas saistīti ar ES fondu ieviešanu, jāaskaņo arī ar LM.

I. Vilcāne (LM) papildina, ka kopā ar CFLA tiek strādāts pie projekta iesnieguma veidlapas vienkāršošanas. Vērš uzmanību, ka neatņemama ES fondu īstenošanas sastāvdaļa ir piekļūstamība. Izstrādājot tīmekļa vietnes vai tiešsaistes digitālos pakalpojumus, sniedzot informāciju sabiedrībai, parasti pastiprināta uzmanība tiek pievērsta ļoti šauram dizaina aspektam (resursu vizuālai pievilcībai, saturam, satura apjomam), atstājot novārtā jautājumus, kas attiecas uz šo produktu lietojamību un piekļūstamību. Informatīvā satura piekļūstamības ierobežojumi ir tieši attiecināmi uz atsevišķu lietotāju diskrimināciju pēc noteiktām pazīmēm, piemēram, tie ir cilvēki ar redzes traucējumiem, dzirdes traucējumiem, kustību vai intelektuālās attīstības vai garīga rakstura traucējumiem.

5. Sociālo partneru, pilsoniskās sabiedrības organizāciju, partneru un saņēmēju administratīvo spēju veicināšanas pasākumi

V. Lāčkāja (VKanc) prezentē sociālo partneru, pilsoniskās sabiedrības organizāciju, partneru un saņēmēju administratīvo spēju veicināšanas pasākumus, t.sk. par administratīvās kapacitātes ceļa kartes ietvaros sasniegtajiem rezultātiem.

S. Šķiltere (LPS): tika solīts apmācīt UK locekļus, kā praktiski ievērot amatam noteiktos ierobežojumus, tāpat arī tika minēts, ka UK locekļi jau ir apmācīti. Uzsver, ka joprojām nesaprot, kā to var praktiski ievērot. Vērš uzmanību, ka VKanc minētās izstrādātās vadlīnijas pašvaldībām nav VKanc izstrādātas, bet gan iepirktas. Vai tas tomēr nebūtu jādara pašam valsts sektoram, nevis jāiepērk no privātā sektora, tādējādi nodrošinot, ka šī kapacitāte un arī zināšanas, kas ir iegūtas šādu vadlīniju izstrādāšanā, arī paliek publiskajā sektorā.

V. Lāčkāja (VKanc): saistībā ar mācībām par interešu konflikta jautājumiem VKanc no savas puses ir darījusi visu iespējamo – organizējusi tiešsaistes seminārus, organizējusi diskusiju un nodrošinājusi arī šo ierakstu pieejamību VKanc mājas lapā. Vienošanās bija, ka tālāk FM izstrādā praktisku, metodisku materiālu, kas pēc tam ir izmantojams un ar praktiskiem piemēriem var strādāt UK locekļi. Nav VKanc kompetencē palīdzēt atrisināt katru konkrēto situāciju. Atzīmē, ka bija piesaistīts pakalpojuma sniedzējs, kas apkopja pašvaldību sniegtos datus un ieteikumus no darba grupas, kas ļoti aktīvi tikās un darbojās, un arī piemēri un metodikas veidlapas tika dotas no pašvaldībām. Šis pakalpojumu sniedzējs faktiski apkopja VKanc sniegto informāciju un pielika arī dažādas labās prakses piemērus.

A. Eberhards (VI): premjeres uzdevumā KNAB ir uzsākts darbs pie IKNL precizēšanas. No FM puses droši vien tālākie soļi būs tad, kad būs likumprojekta konkrēta virzība un attiecīgi priekšlikumi sadarbībā ar KNAB. Pretējā gadījumā vēlamais mērķis, kas mums šeit arī visiem ir bijis, lai šos jautājumus risinātu pēc būtības, nebūtu īsti sasniedzams. Nākamajās reizēs varam mēģināt kopīgi ar KNAB informēt par tālākajiem soļiem vai par virzieniem.

S. Šķiltere (LPS) papildina, ka UK locekļi pieņem lēmumus katru dienu, līdz ar to aicina apmācīt, kā ievērot šobrīd eksistējošos pienākumus.

I. Petrova (FM) skaidro, ka vadlīnijas izstrādā VID atbilstoši kompetencei un tās ir saskaņošanas stadijā. Tiklīdz VID vadlīniju gala redakcija būs pieejama, tās tiks nosūtītas UK locekļiem. Aicina sekot līdz VKanc izstrādātajai programmai un kad būs apmācības, pieteikties tām.

A. Eberhards (VI) pieņem, ka šobrīd kolēģiem nav precīzākas informācijas par laika grafiku, kad tas varētu būt, bet ir piefiksēts uzdevums un nepieciešamība pie tā atgriezties.

6. Informācija par Klimata un enerģētikas ministrijas kompetencē esošajām jomām, veicamajām funkcijām un uzdevumiem

Z. Grīva (KEM) prezentē KEM pārvaldības jomas, uzdevumus, atbildību.

R. Kašs (KEM) prezentē HP “Klimatdrošināšana”, tā piemērošanu infrastruktūras projektiem, klimatdrošināšanas procesu, būtiskākajiem rādītājiem, virzību uz klimatneitralitāti 2050.

7. ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 2. prioritārā virziena “IKT - pieejamības, e-pārvaldes un pakalpojumu atbalsta pasākumi” noslēguma izvērtējums, t. sk. ieteikumu ieviešana, būtiskākās izmaiņas, gūtās mācības

U. Biseniēks (VARAM) prezentē ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 2. prioritārā virziena “IKT – pieejamības, e-pārvaldes un pakalpojumu atbalsta pasākumi” noslēguma izvērtējumu, t. sk. ieteikumu ieviešanu, būtiskākās izmaiņas, gūtās mācības.

S. Šķiltere (LPS) akcentē vairākas problēmas – iestāžu datu savstarpējo nesavietojamību. Citē LB prezidenta izteikumu, ka esam feodālā gadsimtā, respektīvi, esam feodālas iestādes, kur katra iestāde rīkojas ar saviem datiem un to izmantošana citas iestādes procesos ir minimāla. Lūdz turpmāk, veidojot arhitektūras un digitālos risinājumus, domāt ne tikai par konkrētās iestādes vajadzībām, bet arī par tās blakus esošajiem procesiem, kuri varētu būt daudz efektīvāki un daudz lētāki Latvijas sabiedrībai, ja šo digitālo risinājumu konkrētā institūcija realizētu nevis tikai savām tiešajām funkcijām, bet arī tādu, kas ļautu tās institūcijas radītos datus izmantot citu publisko pārvalžu procesos. Min piemēru par kultūras mantojuma digitalizāciju, kas nav izmantojama ne kadastrālajā vērtēšanā, ne nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanā. Min piemēru par vienotās tīmekļa vietas platformas ieviešanu, kuras rezultātā, piemēram, VID publicētā iedzīvotāju ienākuma nodokļa statistiskā informācija pašvaldībām vairs nav publiski pieejama. MK tiesību aktu portāls viennozīmīgi ir pozitīvais piemērs, bet arī šajā izstrādē LPS saprata, ka ārpus valsts sektora esošo procesu vajadzības īsti netika ņemtas vērā. Pašvaldības sastopas ikdienā ar to, ka tiem risinājumiem, kas ir vajadzīgi pašvaldībām, nav resursu, nav iespējama tā tālāka realizācija. Uzsver, ka ir jāvar savietot datus starp institūcijām, un tur ir ļoti precīzi datu lauki. Ja šo precīzo datu lauku nav, tad divas informācijas sistēmas nevar savienot. Datu izmantošanai, lēmuma pieņemšanā tas ir kritiski svarīgi, līdz ar to visi skaistie saukļi neīstenosies, ja netiks izdarīti elementāri mājasdarbi. Aicina uz nākotni vairāk ņemt vērā šo ieteikumu.

8. Satiksmes ministrijas informācija par ES fondu investīciju progresu, izaicinājumiem un turpmāko rīcību

A. Strods (SM) sniedz prezentāciju par SM atbildībā esošo 2021.–2027. gada perioda investīciju progresu, izaicinājumiem, turpmāko rīcību.

L. Sproģe (EK): Transporta sektora projekti ir sarežģīti un tiem ir nepieciešams ilgs laiks, lai tos sagatavotu, tomēr novērojams, ka transporta sektorā un tieši dzelzceļa sektorā visi projekti tiek ieviesti ar novēlošanos. Lai saglābtu ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā piešķirto naudu, tiek lietota fāzēšana (projektu posmošana). Jāsaprot, ka fāzētie projekti ir uz nākamā projekta rēķina. Tas nozīmē, ka nākamajā programmēšanas periodā tiks ieviests mazāk. Skatoties uz tagadējo situāciju, var jau secināt, ka sektorā ir ļoti lielas grūtības, vai tas kapacitātes vai stratēģijas dēļ, bet ir skaidrs, ka sektorā kaut kas nedarbojas. Vērš uzmanību, ka Latvijā ir milzīgas reģionālās atšķirības, turklāt vienas no lielākajām ES, un tāpēc pieejamība ir ļoti svarīga. Nav redzama precīza stratēģiska pieeja, lai būtu skaidrs, kā virzās dzelzceļa attīstība un kādi soļi ir viens pēc otra sperami. Nav pieņemams, ka nobīdes ir paredzētas tikai ugunsdzēsības pasākumiem, lai glābtu, kas glābjams, reaģējot uz kļūdām un uz vāju pārvaldi. Aicina strādāt stratēģiski, izskatīt visas iespējas, neaizmirst reģionus un stiprināt kapacitāti. Jautā, kas tiek darīts kapacitātes stiprināšanai tieši dzelzceļa jomā, lai neatkārtotu iepriekšējās kļūdas un lai sektors varētu attīstīties ne tikai ap Rīgu, bet arī reģionos.

B. Brusārde (LB), reflektējot uz iepriekšējo diskusiju, min, ka datubāzes ir, bet ir problēmas ar informācijas ievadi, tātad ar šo datu bāžu lietošanu. Vairāki pētījumi rāda, ka kāds lietotājs ir ļoti avancēts digitāli un kāds tajā pašā sektorā joprojām “dzīvo uz papīriem”. Pauž bažas par dzelzceļa investīciju kavēšanos, jo tā kļuvusi par hronisku kaiti. Jautā, kad varētu būt JASPERS ekspertu novērtējums un cik liels ir risks ar citiem finansējumiem, un kāds aptuvenais laika rāmis.

A. Strods (SM) piekrīt EK viedoklim attiecībā uz problēmām par dzelzceļa jomas kapacitāti. No kapitāldaļu turētāja puses, kā arī no padomes puses dzelzceļam ir uzdots veikt gan funkciju pārskatīšanu, gan pārskatīt līgumus, lai neatkārtotos tādas situācijas, kādas ir bijušas iepriekšējā plānošanas periodā. Tieši no iepirkuma viedokļa pārskatīt procedūras, kā arī mainīt kopējo pieeju tieši no fondu projektu īstenošanas, kā arī stiprināt pašā dzelzceļā šo dubulto uzraudzību. Izmaiņas ir procesā un struktūra tiek mainīta arī dzelzceļā. Ja skatās no uzraudzības viedokļa, SM ir lielākā nozares politikas veidotāja. Ja mēs skatāmies uz aktivitātēm, kas saistītas ar Rail Baltica, tad ir gan stiprināta kapacitāte, gan izveidotas konkrētas amata vietas SM ietvaros, un arī atbildības sadalījums, lai kontrolētu un turētu grožos. JASPERS vizīte bija 2024. gada novembra beigās. Šobrīd ir saņemti papildu jautājumi un tiek gatavota visa nepieciešamā dokumentācija, bet neoficiāli komentāri varētu būt šī gada ietvaros un slēdziens nākamā gada sākumā.

D. Rancāne (FM) papildina, ka attiecībā uz ES fondu sadaļu JASPERS novērtējums varētu būt 2025. gada 1. ceturksnī. Skaidro, ka JASPERS vēl nav oficiāli uzsākuši darbu un šobrīd šis ir kā izpētes process. JASPERS gaida EK apstiprinājumu oficiālam uzdevumam. Paralēli DP grozījumu procesam JASPERS kolēģi sniegs savu ekspertu profesionālo viedokli, novērtējumu, bet lēmumus būs jāpieņem dalībvalstij.

Sēdes noslēgums

A. Eberhards (VI) aicina izmantot EDI piedāvājumu iepazīties ar EDI projektu sasniegumiem. Pateicas visiem UK sēdes dalībniekiem par ieguldīto laiku, par jautājumiem un būtiskākais arī par ieteikumiem, kā turpmāk varam efektīvāk, ātrāk un labāk risināt ES fondu investīciju paātrināšanu. Aicina UK dalībniekus arī turpmāk iesaistīties gan AK, gan citu tematisko jautājumu risināšanā. UK sēdes ir vairāk kā tāds apkopojums un kopēja informācijas un domu apmaiņa. Lēmuma pieņemšanas process ir jau ikdienā daudz biežāks un daudz ātrāks. Ja UK locekļiem ir citi jautājumi vai ierosinājumi, vai priekšlikumi, kādā veidā nozares ministrijas vai FM varētu paātrināt šo procesu, laipni aicināti tos nosūtīt FM. FM darīs labāko iespējamo, lai tas arī praktiski realizētos.

A. von Busch (DG REGIO): Sagaida priekšlikumus fondu īstenošanas jomā, lai izpildītu to, kas programmā ir paredzēts. Piekrīt, ka kritisks jautājums ir transporta sektorā, cerams, ka JASPERS iesaiste būs vērtīga un produktīva. Informē, ka viņš tiek pārcelts uz citu departamentu, kas atbild par Rumāniju un Ungāriju. Pateicas par sadarbību Baltijas valstīm un Somijai. Novēl visiem veiksmi un pateicas par produktīvo sanākumi.

D. Woehl (DG EMPL) izceļ, ka ir svarīgi turpināt progresu ES fondu ieviešanā, kā arī informēja par gaidāmām sarunām saistībā ar Sociālo Klimata Fondu starp KEM un EK dienestiem. Pateicās A. Von Busch par veiksmīgo sadarbību, kā arī pateicas Latvijas pārstāvjiem par produktīvo sanākumi.

Sēdi slēdz plkst. 14.40.

Uzraudzības komitejas priekšsēdētāja vietā – (paraksts*) E.Šadris

Uzraudzības komitejas priekšsēdētāja
vietnieks

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

L. Dzelzalēja, 20260109

Pielikumi:

- 1) 1. pielikums – 2024. gada 5. decembra ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda UK sēdes dalībnieku saraksts;
- 2) 2. pielikums – 2024. gada 5. decembra ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda UK sēdes audioieraksts.

**2024.gada 5.decembra ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda UK sēdes
dalībnieku saraksts**

UK balsstiesīgie dalībnieki:

Nr.	Vārds, uzvārds	Pārstāvētā institūcija
1.	Armands Eberhards	Finanšu ministrija, Komitejas priekšsēdētājs
2.	Agnese Tomšone	Veselības ministrija
3.	Alda Sebre	Sabiedrības integrācijas fonds
4.	Andis Strods	Satiksmes ministrija
5.	Anete Lūsare	Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācija
6.	Anita Kalniņa	Klimata un enerģētikas ministrija
7.	Anita Līce	Rīgas un Pierīgas pašvaldību apvienība "Rīgas Metropole"
8.	Anita Rūdule-Jansone	Latvijas Nacionālā projektu vadīšanas asociācija
9.	Anna Ozola	Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu asociācija
10.	Aurika Stratane	Labklājības ministrijas kā ESF+ programmas materiālās nenodrošinātības mazināšanai vadošās iestādes pārstāvis
11.	Āris Ādlers	Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda padome
12.	Baiba Brusbārde	Latvijas Banka
13.	Dace Burkāne	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (balsstiesīgās Anitas Krūmiņas vietā)
14.	Edgars Mekšs	Latgales plānošanas reģions
15.	Edgars Šadris	Finanšu ministrija, Komitejas priekšsēdētāja vietnieks
16.	Gunita Osīte	Latvijas Lielo pilsētu asociācija
17.	Haralds Beitelis	Valsts kanceleja
18.	Henriks Danusēvičs	Latvijas Mazo, vidējo un amatniecības darba devēju konfederācija
19.	Ilona Kromāne	Zemkopības ministrija
20.	Ilze Miķelsone	Izglītības un zinātnes ministrija
21.	Inese Vilcāne	Labklājības ministrija
22.	Ineta Kurzemiece	Latvijas Zinātnes Padome (balsstiesīgās Laumas Muižnieces vietā)
23.	Inga Ķirse	Labklājības ministrija (balsstiesīgās Sarmītes Veperes vietā)
24.	Ingus Zitmanis	Pieaugušo un profesionālās izglītības asociācija
25.	Jevgēnija Butņicka	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (balsstiesīgās Ilzes Ošas vietā)
26.	Kaspars Āboliņš	Iekšlietu ministrija
27.	Kaspars Ozols	Tieslietu ministrija
28.	Linda Bernāne	Tieslietu ministrija
29.	Linda Krūmiņa	Kultūras ministrija (balsstiesīgās Zandas Saulītes vietā)
30.	Maksis Apinis	Vides konsultatīvā padome
31.	Monta Mantrova	Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība
32.	Normunds Riekstiņš	Zemkopības ministrija
33.	Raivis Bremšmits	Ekonomikas ministrija
34.	Raivis Ragainis	Zemgales plānošanas reģions
35.	Sandis Čakuls	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
36.	Sanita Šķiltere	Latvijas Pašvaldību savienība

37.	Santa Sproģe-Rimša	Iekšlietu ministrija
38.	Selīna Vancāne	Ekonomikas ministrija
39.	Uldis Vītoliņš	Reģionālo attīstības centru un novadu apvienība
40.	Viesturs Ūlis	Zivsaimniecības konsultatīvās padome
41.	Zane Grīva	Klimata un enerģētikas ministrija

UK padomdevēji, pieaicinātie eksperti un klausītāji:

Nr.	Vārds, uzvārds	Pārstāvētā institūcija
42.	Agnese Abula	Revīzijas iestāde
43.	Agnese Marnauza	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
44.	Aivars Voldeks	Veselības ministrija
45.	Andreas von Busch	Eiropas Komisija (DG REGIO)
46.	Andris Skrastiņš	Eiropas Komisija (DG REGIO)
47.	Andžela Korotkoručko	Satiksmes ministrija
48.	Beata Berķe	Eiropas Komisija (DG EMPL)
49.	Dace Ķeze	Finanšu ministrija
50.	Daiga Kudiņa	Finanšu ministrija
51.	Daniel Woehl	Eiropas Komisija (DG EMPL)
52.	Diāna Rancāne	Finanšu ministrija
53.	Dorota Witoldson	European Commission, DG Regional and Urban Policy
54.	Edīte Megne	Latvijas Universitāšu asociācija (Latvijas Universitāte)
55.	Elīna Briļa	Finanšu ministrija
56.	Evija Bistere	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
57.	Gunta Arāja	Izglītības un zinātnes ministrija
58.	Ilze Ārnesta	Tieslietu ministrija
59.	Ilze Mežsarga	Finanšu ministrija
60.	Ilze Muriņa	Zemkopības ministrija
61.	Inese Lase	Finanšu ministrija
62.	Inese Olafsone	Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija
63.	Inita Petrova	Finanšu ministrija
64.	Irita Barkāne	Finanšu ministrija
65.	Joerg Lackenbauer	European Commission (DG Regional and Urban Policy)
66.	Karina Jansone	Eiropas Komisija (DG REGIO)
67.	Karīna Zencova	Valsts kase
68.	Kristaps Konrāds	Finanšu ministrija
69.	Kristīne Ancāne	Finanšu ministrija
70.	Kristīne Kļaviņa	Veselības ministrija
71.	Krišs Zvirbulis	Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
72.	Laura van Rosuma	Klimata un enerģētikas ministrija
73.	Lāsma Zeltiņa	Iepirkumu uzraudzības birojs
74.	Lelda Kalniņa	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
75.	Liene Dzelzkalēja	Finanšu ministrija
76.	Linda Sproģe	Eiropas Komisija (DG REGIO)
77.	Madara Austriņa	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
78.	Nata Lasmane	Revīzijas iestāde
79.	Paula Šimkuse	Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
80.	Raimonds Kašs	Klimata un enerģētikas ministrija
81.	Roberts Oskars Lācis	Eiropas Komisija (DG EMPL)
82.	Sandra Vīgante	Tieslietu ministrija

83.	Signe Groza	Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā
84.	Svetlana Sergejeva	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
85.	Uģis Bisenieks	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
86.	Vīlnis Preimanis	Satiksmes ministrija
87.	Vita Lāčkāja	Valsts kanceleja

Apstiprināts 20.01.2025.

2. pielikums

**2024. gada 5. decembra ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda UK sēdes
audioieraksts**

Audioieraksts pieejams saitē: [☐ 05.12.2025. UK sēdes audio ieraksts](#)